

The logo consists of the letters 'L' and 'A' in a bold, black, sans-serif font. The 'L' is stylized with a vertical bar on its right side, and the 'A' is a simple, blocky letter.

Programa de mà
5 de febrer de 2012

07

EL SO D'AMÈRICA

Salvador Brotons director
Juan Manuel Gómez trompa

BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

TEMPORADA 2011/2012

I:OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

FUNDADA L'ANY 1944 PER
EDUARD TOLDRÀ (1895-1962)

Et toca a tu

PREU
3€

Divendres, 17 de febrer 2012 a les 20 h

Un concert de l'OBC amb els infants i joves de Badalona Sud i del Raval dirigits per Pablo González. Tots junts interpretaran música de Montsalvatge i fragments dels *Quadres d'una exposició* de Mussorgsky amb improvisacions i variacions.

Una experiència musical que et tocarà a tu.

07

Diumenge 5 de febrer de 2012 | 11:30h
Sala 2 Oriol Martorell

EL SO D'AMÈRICA

Salvador Brotons director
Juan Manuel Gómez trompa
Enric López narrador

Part I

Juan-Gonzalo Gómez Deval (Benisanó 1955)
El Drac Elliot. Poema simfònic a un dibuix

Hardy Mertens (Nieuwenhagen, Holanda 1960)
Posidó, concert per a trompa

- I. Posidó sorgeix del mar
- II. Viatges en el carruatge daurat
- III. La creació del primer cavall
- IV. L'adulteri amb Medusa
- V. La ira d'Atenea
- VI. L'amor per Gaia
- VII. La divinitat indiscutible de Posidó

Part II

Aaron Copland (Nova York 1900-1990)
Fanfare for the Common man (Fanfàrria per a l'home comú)
Transcripció Robert Longfield

An outdoor overture (Una obertura a l'aire lliure)

Lincoln Portrait (Retrat de Lincoln)
Transcripció Walter Beeler

Programa presentat per

AVUI+ EL PUNT **CATALUNYA**
RÀDIO

La durada aproximada del concert serà de 80 minuts, més una pausa de 20 minuts.

NOTES AL PROGRAMA

El programa d'avui omplirà la sala de genuí sabor nord-americà. Algunes composicions d'Aaron Copland, un dels creadors de l'entitat musical americana durant el segle XX, centraran un repertori que farà gaudir l'audiència amb tota la seva brillantor i espectacularitat. Però abans d'aquesta degustació es cristal·litzaran dues obres que per si soles constitueixen un generós ventall de les possibilitats sonores d'una banda simfònica. El concert s'obre amb música d'un compositor contemporani, Juan Gonzalo Gómez Deval, les creacions del qual reflecteixen bona part de la valuosa tradició musical valenciana. Amb una trajectòria dedicada en cos i ànima a la formació bandística, Gómez Deval va compondre *El drac Elliot*. Poema simfònic a un dibuix el 2011; es tracta d'una obra d'encàrrec de la Unión Musical Godolleta per participar en el Certamen Internacional de Bandas de Música Ciudad de Valencia i amb la qual va ser guardonat amb el primer premi. La peça s'inspira en el drac Elliot, protagonista d'una pel·lícula de la factoria Disney, *Pete's Dragon*, estrenada el 1977, que combina personatges animats amb actors i escenaris reals. En comptes de basar-se en la història del film, l'autor s'inspira en la personalitat d'aquest «drac simpàtic i bonàs de color verd i ales roses per transmetre en forma de poema simfònic sensacions com ara el misteri de les ombres i els prejudicis entre el bé i el mal; fantasia i realitat conviden l'oient a la reflexió d'aquestes sensacions per indagar on es troba el seu punt d'inflexió», comenta Gómez Deval respecte a la seva obra. El resultat és una partitura colorista, plena de textures rítmiques i harmòniques que, tanmateix, evoca un discurs molt cinematogràfic tot fent un repàs a un ampli ventall d'emocions.

Un altre autor contemporani protagonitza la segona de les peces: Hardy Mertens, actualment un dels pesos pesats del panorama bandístic europeu. *Posidó, concert per a trompa i banda* és una obra que el músic holandès va compondre el 1994, de discurs força ambiciós alhora que difícil des del punt de vista interpretatiu, tant per a l'instrument solista –a qui exigeix una força física important– com per a la formació acompanyant. Consta de set moviments en els quals, amb la mirada posada en el déu de l'antiga Grècia com a font d'inspiració, presenta una heterogènia pàgina farcida de matisos, des de la intrèpida paleta rítmica que ofereixen el primer i segon moviments en un atractivíssim *speech* recurrent en tota l'obra, passant per passatges més lírics, com el que es destina a l'inici del tercer i sisè moviments. Amb tot, cal destacar el regal que l'execució d'aquesta obra representa per al solista, tant pel seu lluïment virtuosístic com pel suggerent diàleg que manté amb la resta de faristols.

I d'aquests dos compositors vius a una peça clau en la història de la música nord-americana: el novaiorquès Aaron Copland, que va desenvolupar una llarga

trajectòria en la qual destaquen diferents períodes i facetes estilístiques i que, per damunt de tot, ha estat considerat com un dels pocs referents del so nord-americà. N'hi ha d'altres, naturalment, però pocs com Copland, amb una personalitat ben definida en un país que des de feia segles bevia de la creativitat i del bagatge cultural europeu. Després d'una exhaustiva formació musical a Nova York que es completà a París en acabar la Primera Guerra Mundial amb noms il·lustres com els de Nadia Boulanger o Ricard Viñes, Copland va decidir tornar als Estats Units per acollir un estil cosmopolita amb reminiscències neoclassicistes lleugerament influenciades, expressament, per gèneres propis de l'Amèrica del moment, com ara el jazz, així com de melodies extretes del folklore americà. Aquest còctel d'elements esclatà en un estil molt propi que va passar per diferents etapes –utilitzant sempre diversos llenguatges– tot construint un catàleg prou generós farcit de música per a cinema i teatre, així com ballets, simfonies, peces simfòniques, algun concert per a instrument solista i fins i tot un xic de música de cambra, entre altres creacions. D'aquest emblemàtic compositor avui sonaran captivadores pàgines musicals: *Fanfare for the Common man* és una de les seves obres més populars. Escrita el 1942, porta intrínseca una profunda connotació triomfalista al ser composta per encàrrec del director d'orquestra Eugene Goossens per a una programació de concerts al·lusiva a la Segona Guerra Mundial. Es tracta, doncs, d'una peça de caràcter solemne i emotiva la popularitat de la qual va fer que fos recurrentment versionada i interpretada durant tot el segle XX; fins i tot el mateix Copland la va reutilitzar adaptant-la com a tema principal de la seva *Tercera simfonia*.

An Outdoor overture fou composta el 1941 a instàncies de l'Escola Superior de Música i Art de Nova York i destinada a obrir un concert que s'enlairava sota el victoriós lema que resava «Música americana per a la joventut americana». El director de l'entitat, Alexander Richter, va suggerir a Copland que la música fos optimista i alegre per incentivar la joventut del país, i així ho va fer.

Tanca el programa *Lincoln Portrait*, un encàrrec del director d'orquestra Andre Kostelanetz, qui va demanar a Copland la composició d'una peça inspirada en una gran personalitat de la història dels Estats Units. El compositor va escriure una obra inspirada en textos i cançons populars de l'època del llegendari president nord-americà –alguna molt reconeixible– que també transmet i amb força el patriotisme i l'actitud positiva marca de la casa.

Un retrat de Lincoln

“Conciutadans, no podem escapar de la història.”

Això va dir.

Això va dir Abraham Lincoln:

“Conciutadans, no podem escapar de la història. Nosaltres, membres d'aquest Congrés i d'aquesta administració, serem recordats enllà de nosaltres mateixos. Cap significança o insignificança personal no alliberarà cap de nosaltres. La prova de foc que travessem ens ha de dur, amb honor o deshonor, fins a la darrera de les generacions. Nosaltres –fins i tot els que ara som aquí– tenim el poder i assumim la responsabilitat.”

Havia nascut a Kentucky, va créixer a Indiana i visqué a Illinoís. I això és el que va dir. Això és el que Abe Lincoln va dir:

“Els dogmes del passat encalmat no serveixen per a un present tempestuós. L'ocasió té al davant un munt de dificultats, i hem d'alçar-nos amb aquesta ocasió. Així com el nostre cas és nou, hem de pensar de forma nova i actuar d'una forma nova. Hem d'alliberar-nos i llavors podrem salvar el nostre país.”

Dret, feia més de metre noranta. I això és el que va dir. Va dir:

“És la lluita eterna entre dos principis –el que és correcte i el que és incorrecte– arreu del món. És el mateix esperit que diu ‘Esforça't, treballa i guanya't el pa... que jo me'l menjaré’. No importa en quina forma ens arriba, si ha sortit de la boca d'un rei que pretén dominar els ciutadans del seu país i viure del fruit de llur treball o si prové d'una raça humana que en fa l'apologia per esclavitzar-ne una altra: és sempre el mateix principi tirànic.”

Lincoln era un home tranquil.

Abe Lincoln era un home tranquil i malenconiós. Però quan va parlar de la democràcia, això és el que va dir.

Va dir:

“De la mateixa forma que no seria esclau, no seria amo. Això expressa la meua idea de democràcia. Allò que se n'allunya, en la mesura que en difereix, no és democràcia.”

Abraham Lincoln, setzè President dels Estats Units d'Amèrica, resta per sempre en la memòria dels seus compatriotes.

Perquè va dir això al camp de batalla de Gettysburg.

Va dir:

“...que d'aquests morts honorats en traiem una devoció renovada per la causa a la qual van lliurar la seva màxima devoció final: que nosaltres aquí prenem la resolució que aquests morts no hauran mort en va, i que aquesta nació, amb l'ajuda de Déu, viurà el renaixement de la llibertat, i que el govern del poble, pel poble i per al poble no ha de desaparèixer de la Terra”.

(Traducció de Jaume Subirana)

Salvador Brotons director

Va estudiar flauta amb el seu pare i va continuar al Conservatori amb Ros Marbà, Montsalvatge i Manuel Oltra. El 1985 va aconseguir una beca Fullbright i es va traslladar als EUA. Doctorat en música a la Florida State University, va ser membre de l'Orquestra del Liceu i de l'OBC. Ha escrit obres per a orquestra, cambra i veu i ha rebut premis de composició, entre els quals destaquen el de l'ONE, el Ciutat de Barcelona,

el Southeastern Composer League Award i el Reina Sofia de Composició. El 1989 la National Endowment for the Arts i la Florida State University li va encarregar l'òpera *Reverend Eveyman*, produïda i enregistrada per la televisió als EUA. Com a convidat ha dirigit moltes orquestres i grups als EUA i a Europa i ha estat assistent de l'orquestra de la Florida State University i director titular de la Simfònica de les Balears, l'Oregon Sinfonietta, la Mittleman Jewish Community Orchestra i la Simfònica del Vallès. Ha estat director titular de l'Orquestra de la Portland State University, on també va ensenyar contrapunt, direcció, literatura i història de la música, i des del 1991, és director titular de la Vancouver Symphony Orchestra. És professor de direcció i composició a l'ESMUC i ha realitzat enregistraments per als segells: EMI, Auvidis, Albany Records, Harmonia Mundi i Claves. El 2002 va rebre el Florida State University Alumni Award i el 2005 va ser convidat pel Carleton College de Minnesota com a Christopher Light special guest Lecturer. Brotons és director titular de la Banda Municipal de Barcelona des del mes de setembre de 2008 i de l'Orquestra Simfònica de Balears "Ciutat de Palma" des del setembre del 2009.

Juan Manuel Gómez trompa

El seu avi, el seu pare i el seu oncle també han estat i són trompistes. Ell va començar els estudis amb el seu pare i els va acabar amb les màximes qualificacions al Conservatori de San Sebastià. Més tard, es va perfeccionar amb V. Zarzo, I. James, J. Molnar, E. Terwillinger i Hötzel. Ha estat trompa principal del Conjunto Barroco, la Banda Municipal de Bilbao, l'Orquestra d'Euskadi, la Sarasate de Pamplona, la de

Castella i Lleó, la del Mediterrani, l'O.N.E., l'ORCAM, la de Granada i la Mahler de Cambra, entre d'altres, i recentment ha actuat amb l'Orquestra Toscanini (Lorin Maazel) i l'Orquestra Mozart (Claudio Abbado). Com a solista de la Simfònica de Bilbao ha interpretat concerts de Gliere, R. Strauss, Britten, Weber i Mozart, entre d'altres, i el 2006 va estrenar a Europa el concert de John Williams amb Juanjo Mena com a director de l'Orquestra. Gómez ha enregistrat el *Concert per a trompa i Banda* d'Aramburu i ha estrenat els concerts per a trompa i Banda *Edeitano* de García Montalt i *Lauro* de Muñoz. Actualment, és músic de la Banda Primitiva de Llíria des del 1981, de la Simfònica de Bilbao des del 1984 i solista de la mateixa des del 1989. Des de la temporada 2010-11 és solista de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya.

BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

Salvador Brotons director titular | Juan Miguel Romero director assistent

Clarinets

Àngel Errea, concertino
José Miguel Micó, solista
Joana Altadill
Valeria Conti
Joan Estellés
Victòria González
Montserrat Margalef
Gerard Martínez
Manuel Martínez
José Joaquín Sánchez
Antonio Miquel Santos
Maria Cañizares *
Ona Cardona *
Joaquín Tarín *
Xavier Vilaplana, requint
Martí Guasteví, clarinet alt
José Vicente Montesinos, clarinet baix

Saxòfons

Joan Soler, soprà
Daniel Molina, alt solista
Marta Romero, alt
José Jaime Rivera, tenor
Joana Palop, baríton
David Abad *
Alejandro Pons *

Flautes

Manel Reyes, solista
Carme Arrufat *
Marina Comas *
Josep M. Llorens, flautí

Oboès

M. Pilar Bosque, solista
Jordi León
Aitor Llimerà, corn anglès

Fagots

Xavier Cervera, solista
Jordi Moraleda

Trompes

Miquel Zapata, solista
Manuel Montesinos
Josep Miquel Rozalén
Oleguer Bertran *
Jorge Vilalta *

Trompetes i fiscorns

Jesús Munuera, solista
Patricio Soler, solista
Santiago Gozálbez
Jesús Pascual
José Joaquín Salvador
Ignacio Martínez *

Trombons

Eduard Font
Amadeu Puntí
David Pérez *
Francisco Palacios *, baix

Bombardins

Rubén Zuriaga, solista
David Pantín

Tubes

Antonio Chelvi, solista
Agustí Gimeno
Vicenç Navarro

Timbales

Rafael Reig, solista

Percussió

Mateu Caballé, solista
Ferran Armengol *
Carme Garrigó *
Jordi Simó *

Contrabaixos

Pere Loewe *
Mònica Serra *

Arpa

Laura Boschetti *

Piano

Marc García *

Coordinadora executiva

Susana Gamisel

Encarregat de la Banda

Josep Miquel Rozalén

Arxiver

Jaume Vilà

Serveis Auxiliars

Produccions d'Espectacles
de Carrer, S.L.

* Col·laborador